

Vision for pædagogisk læringscentre i Vejle kommune

Baggrund

I 2009 udarbejdede Vejle Kommune materialet "Fra skolebibliotek til læringscenter", der angav retningen for skolebibliotekernes udvikling frem mod at blive pædagogisk læringscentre (PLC). Med dette materiale blev grundstenene til Læringscentret i Vejle Kommune lagt. Der er gennem de seneste tre år arbejdet på denne forandring, og der er nu behov for, at læringscentret tager de næste skridt i udviklingen set i lyset af skoleudviklingstiltaget "Skolen i bevægelse" og nye strategier for digitalisering, science og læsning samt kommunalt fokus på inklusion.

Pædagogisk læringscenter i en organisatorisk kontekst.

Pædagogisk læringscenter består af en central enhed tilknyttet til Uddannelse & Læring, samt af decentrale pædagogiske læringscentre på skolerne. Der er et tæt samarbejde og en klar opgavefordeling mellem den centrale og de decentrale enheder.

Overordnet vision

Pædagogisk læringscenter vil varetage centrale funktioner og være ambitiøse i forhold til optimering af elevernes læring samt i forhold til at arbejde med at udvikle inkluderende læringsmiljøer. Vejledning af såvel elever som skolens pædagogiske personale skal i fremtiden være den bærende funktion i læringscentrets virke.

Dette gælder alle elever, og derfor indgår skolens ressourcecenter som en integreret del af PLC med fokus på læring for elever med særlige behov

Kendetegn for et pædagogisk læringscenter:

For at leve op til visionen skal man primært kunne genkende læringscenteret ud fra følgende fire kendetegn.

- Fysisk og virtuel tilstedeværelse af PLC
- Vejledning som den bærende funktion
- Kompetent personale i PLC
- Skolens ledelse indgår som et samlende element i udviklingen af en lokal model for PLC, lige som vejledere i PLC inddrages i skolens udviklingsorienterede organer.

Desuden skal PLC også kendetegnes ved at være professionelle, innovative og nytænkende samt videndelende og formidlende.

Læring

Definition: Læring er relativt varige forandringer i individets kompetence som et resultat af individets samspil med omgivelserne.

Læring skaber kompetencer, og kompetencer kræver både viden og færdigheder, men også forståelse, overblik, kreativitet, intuition, fleksibilitet, selvstændighed, sensitivitet, ansvarlighed og mange andre egenskaber

Fysisk og virtuelt tilstedeværelse af PLC

PLC skal bestå af fysiske og virtuelle rum for oplevelser, faglig formidling og videndeling samt læringsressourcer, værksteder og medieprodukter.

PLC skal tænkes som en helhed bestående af såvel et fysisk som et virtuelt rum, hvor både det fysiske og det virtuelle rum skal bidrage til at udvikle PLC som et lærested, værested og værksted.

Som lærested skal PLC være ramme om tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer til fx informationssøgning, online-services og virtuelle arbejdsrum, lektielæsning, kurser for kolleger og elever, kompetenceudviklingsforløb og forfatterbesøg, vejledning til planlægning af årsplaner, undervisningsplaner, projektopgaven, brug af Fælles Mål, brug af læremidler, videndeling mv. Det skal også være rammen om supplerende undervisning for elever med særlige behov, herunder kompenserende IT.

Som værested skal PLC være ramme om sociale arrangementer, udstillinger, miljøer til fordybelse, bogklubber, interessefællesskaber, events og lærende fællesskaber.

Som værksted skal PLC være ramme om produktion, opgaver, afprøvning af læremidler og medier, medieproduktion og kreativt arbejde – herunder fysisk indretning af produktionsstudier og værksted.

Det virtuelle rum skal bl.a. muliggøre fleksibel adgang til PLCs ressourcer og services. Det fysiske rum skal bl.a. muliggøre personlig kontakt og vejledning.

PLC skal indrette de enkelte rum med søgemuligheder, læringsressourcer, vejledningsfunktioner, mødesteder og videndeling og skal sikre, at de to rum spiller sammen og supplerer hinandens funktioner.

Indsats - centralt:

- Centralt bakkes op om implementering af digitaliseringsstrategien på skolerne.
- Centralt skærpes opmærksomheden på virtuelle læremidler og portaler – herunder også fokus på elever med særlige behov.
- Centralt skabes overblik over de abonnementer på læremidler, skolerne har såvel digitalt som analogt.
- Centralt udfærdiges inspirationskatalog til skolernes læringscentre med ideer til implementering af ikke-didaktiserede programmer samt uformelle læremidler som ex. mobiltelefoner/smartphones, iPods.
- Centralt bakkes op om skolens egne administrative funktioner i PLC

Indsats - lokalt:

- Skabe rammerne for at være såvel lærested, værested som værksted.
- Læringscenteret inspirerer og vejleder skolens medarbejdere i de abonnementer på læremidler, skolerne har såvel digitalt som analogt.
- Læringscenteret har øje for implementering af ikke-didaktiserede programmer og uformelle læremidler
- Lokalt samarbejder læringsvejlederne om at tilgodese læringen hos elever med særlige behov – fagligt, personligt, socialt og to-sprogsmæssigt. Det kan blandt

andet være mht undervisningsdifferentiering, kompenserende it, inkluderende læringsmiljøer og særlige udfordringer for velbegavede elever.

Vejledning som bærende funktion.

Definition: *Vejledning er en struktureret og aftalebestemt samtaleform mellem vejleder og vejledte. Der er tale om en særlig iscenesættelse af læreprocesser, som foregår i en kontekst.*

I læringscenteret er den væsentligste funktion at kunne vejlede såvel pædagogisk som didaktisk således, at PLC kan understøtte lærere, pædagoger og elever i, hvordan de angriber et bestemt felt samt udfordre læreren og teamene i forbindelse med planlægning og evaluering af deres undervisnings- og læringsforløb med henblik på optimering af elevernes læring.

Ovenstående forudsætter tilstedeværelse af viden om undervisning og læring, dynamikken i en klasse, de særlige elevers behov, teamsamarbejde m.m.

I forlængelse af, at skolens kerneydelse har flyttet sig fra undervisning til læring, skal PLC kunne facilitere skoleudvikling gående fra et færdighedspræget fagsyn mod et fagsyn, hvor kompetencer kommer i højsædet.

Med andre ord: PLC skal være et kraftcenter såvel pædagogisk som didaktisk.

Indsatser - centralt:

- Understøtte den nye organisering af PLC med relevante faglige netværk til gensidig sparring og udvikling – herunder omorganisere / udvikle mødefora / mødestrukturer.
- Inddrage samarbejdspartnere på tværs af forvaltninger med henblik på vejledning inden for fx sundhed og miljø

Indsatser - lokalt:

- Ny organisering af PLC, hvor funktioner som fx støttecenter, ressourcecenter, faglige vejledere, skolebibliotekarer, it- vejledere mv. sammentænkes og organiseres i PLC. Personale tilknyttet PLC betegnes fremover læringsvejledere.
- Være opdateret på nyeste viden og fagligt stærk didaktisk og digitalt, så man bl.a. er i stand til at vejlede om inddragelse af it og medier - herunder også kompenserende it
- Være vejleder og sparringspartner på nye læringsstile og evalueringsformer – og ikke kun i forhold til materialer.
- Være iværksætter med opsøgende funktioner, da PLC skal vide, hvad der rører sig. PLC skal formidle de spændende tilbud til de rette lærere og elever og være med til at få tingene til at ske.

- PLC skal give lærerne/pædagogerne, eleverne og ledelsen det, de har brug for, men også det, de ikke ved, de har brug for.
- En vejledning kan tillige munde ud i, at PLC-medarbejderne deltager i konkrete læringsforløb på klasser / hold.

Kompetent personale i PLC

En forudsætning for at opfylde visionen er, at PLC er bemanded med kvalificerede og kompetente medarbejdere, der alle har gennemført relevant uddannelse inden for det felt/de felter, vedkommende fungerer.

Alle skoler har behov for et PLC bestående af kompetente vejledere, der kan indgå i forpligtende vejledninger med skolens teams og elever. Vejledning er en nødvendig og proaktiv funktion, der sikrer et rum for nytænkning af didaktisk praksis.

Elevens læring og didaktik skal være den primære arbejdsopgave for medarbejderne. Opgaverne flytter sig derfor fra primært materialeforvaltning og information om denne - mod didaktisk vejledning og en rolle som forandringspilot for de nødvendige omstillingsprocesser, som en moderne skole permanent skal leve med. Vejledning forudsætter, at PLC er klædt på med nødvendige kompetencer til at udvikle bl.a. digitale læreformer, hvor modellering, arbejde i virtuelle rum, simulering af praksisfællesskaber skal i spil.

På den baggrund lægges der op til et samarbejde mellem pædagogiske læringscentre på tværs af skoler

Indsats - centralt:

- Centralt kræves de samme kompetencer, som fordres lokalt – herunder didaktisk indsigt, vejledningskompetencer, biblioteksfaglige og it-didaktiske kompetencer etc..
- Uddannelse og Læring ændrer mødestruktur og indhold på de møder, de holder for de decentrale samarbejdsparter for at støtte op om og tilgodese ændringerne i PLCs funktioner.
- Centralt tages der initiativ til at skabe faglige netværk på tværs af skolerne til at understøtte de ændrede forventninger, der er til PLC.
- Centralt medvirkes der til kompetenceudvikling af de personer, der er tilknyttet PLC med i første omgang særlig fokus på vejledning og sparring.

Indsatser - lokalt:

- Sikrer, at de relevante og nødvendige kompetencer i blandt andet fagdidaktisk, it-didaktisk, relationel, kommunikativ retning er til stede. Der ligger en væsentlig ledelsesopgave i at finde og uddanne de rigtige medarbejdere som læringsvejledere i PLC.

Tidsrammer

Hver skole udarbejder senest efteråret 2013 en tre-årig implementeringsplan, startende i skoleåret 2013-14.
